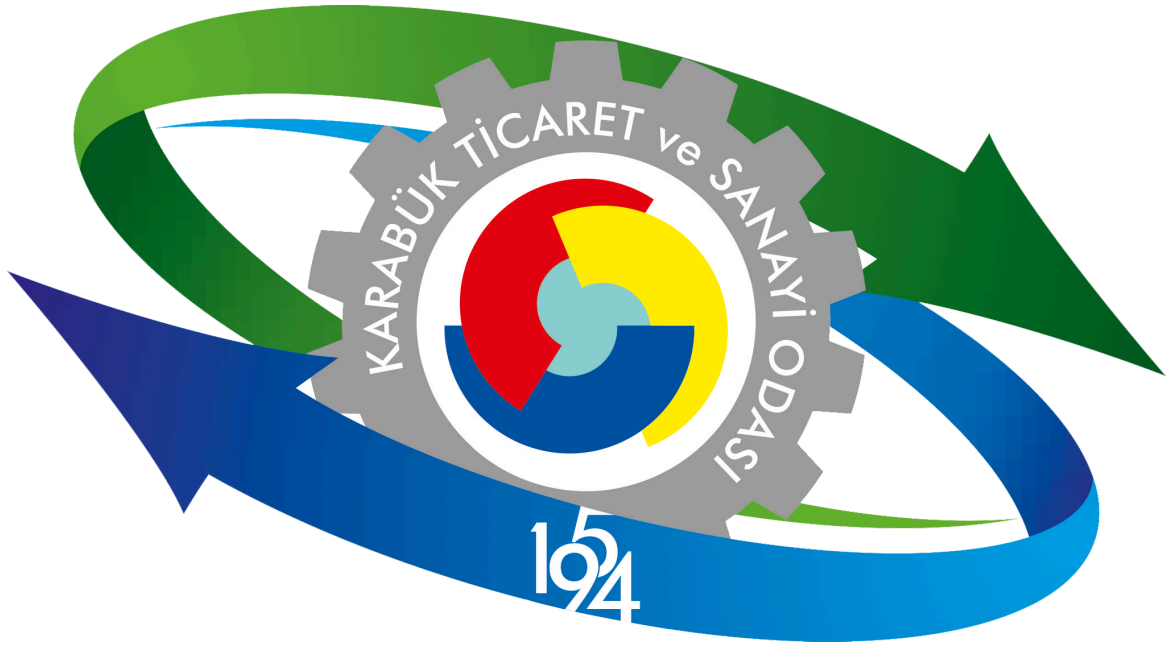

KARABÜK KENT VİZYONU 2037

ÇALIŞTAY RAPORU

Ne Mutlu Türküm Diyene!

K. Atatürk

İÇİNDEKİLER

3

Açılış Konuşması

4

Sunuş

6

05.06.2024 Tarihli İç Paydaş Çalıştayında İfade Edilen
Görüşler ve Öneriler

7

06.06.2024 Tarihli İç Paydaş Çalıştayında İfade Edilen
Görüşler ve Öneriler

14

Sonuç

AÇILIŞ KONUŞMASI

Sayın valim, sayın vekillerim, kıymetli üyelerimiz, değerli basın mensupları ve saygıdeğer hazırım; emeğin kenti Karabük'ün 100. yılında sosyal, ekonomik, kültürel, eğitim, çevre, kentleşme, sağlık, ulaşım, turizm konularında ulaşmak istediği vizyonu ortaya koymak amacıyla Karabük Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde düzenlenen "**KARABÜK KENT VİZYONU 2037**" adlı çalıştayıma hoş geldiniz.

Çalıştayımızın gerçekleşeceği bugün aynı zamanda Karabük'ümüzün il oluşunun da 29. Yılıdır. Bu vesile ile Karabük'ümüzün kuruluş yıldönümünü de kutluyoruz.

Kentlerin geleceklerinin kurgulanmasında yol haritalarının belirlenmesi ve buna yönelik çalıştayların gerçekleştirilmesinin önemi artmaktadır. Bu nedenle, ortak değerlerin bir vizyon etrafında ele alınması, ortaya konulan stratejik hedeflerin taraflarca benimsenmesi ve stratejik iletişim yönetiminin doğru yapılması gerekmektedir. Bu düşüncelerle Odamız tarafından düzenlenen çalıştayımızda kent vizyonunu ortaya koyabilmek amacı ile;

- Karabük'ümüzün 100. Yılında, Nasıl Bir Karabük Görmek İstiyoruz?
- İlimizde Ekonomik Gelişmeyi Sürdürülebilir Kılmak Amacı ile Neler Yapmalıyız?
- Karabük'ümüzün Kalkınması Amacı ile Hangi Konulara Öncelik Vermeliyiz? Sorularına cevap aramaktır.

Karabük'ümüzün gelecek vizyonu için "**ben**" ve "**geçmiş**" kelimeleri yerine "**biz**" ve "**gelecek**" kelimelerinin kullanımı önceliğimizdir. Bu kapsamda ilgili her paydaşımız tarafından mevcut durum analiz yapılarak geleceğe yönelik düşüncelerin, çözüm önerileri ile birlikte, ifade edilmesi önem arz etmektedir. Belirtilen düşüncelerin ve çözüm önerilerinin hedefe ulaşmasında toplumsal düzeyde farklılık ve farkındalık yaratması, bu amaçla ilin potansiyellerinin harekete geçirilmesi, kişiler ve ilgili paydaşlar arasında iletişim ve iş birliği ağının güçlendirilmesi ve sonucunda eylem planlarının uygulamaya alınması Karabük'ümüzün geleceği açısından değer taşımaktadır.

Karabük Ticaret ve Sanayi Odası'nın, Karabük'ümüzüm 100. Yıl Vizyonu kapsamındaki öncelikli konularını;

- 3 Nisan Günü'nün ülkemizde "Sanayi Günü" olarak tescil edilmesi,
- Kent imajı kapsamında yerel kültürel değerlerin mutlaka korunması ve kent simgesinin belirlenmesi,
- Filyos Limanı'nın konteyner limanı olarak hizmete alınması,
- Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi'nin sürdürülebilir yeşil ekonomi kapsamında faaliyete geçmesi,
- Lojistik Merkezi'nin açılması ve demiryolu ulaşımı ile Filyos Limanı'na bağlanması,
- Çevre yolunun inşa edilmesi,
- Endüstri Melek Lisesi'nin çağın gerektirdiği şekilde modernleştirilerek kent ekonomisinin ihtiyaç duyduğu ara eleman sıkıntısının karşılanmasında öncü rol oynaması,
- Deprem riski gerçeği sebebiyle Karabük'ümüzün akıllı kent kapsamında depreme hazırlanması oluşturmaktadır.

Karabük'ümüzün geleceğine ışık tutma ve yön verme konusunda gerçekleştirilen çalıştayımıza katılımlarından ve desteklerinden dolayı Sayın Mustafa YAVUZ Valimize ve siz çok kıymetli katılımcılara teşekkür ederiz. Yerelde Karabük'ümüz ve genelde bölgemiz ve ülkemiz adına hayırlara vesile olması dileğiyle çalıştayımızı başlatıyoruz.

Fatih ÇAPRAZ
Karabük Ticaret ve Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

SUNUŞ

Tüm ülkelerde olduğu üzere Türkiye’de de içinde buldukları dönüşüm sürecinde yeni kent modellerinin kurgulanması amacı ile kentlerin geleceğine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların temel hedefi; birbirine benzemeyen, doğal ve kültürel varlıkları ile farklılıkları bünyesinde barındıran, yaşayan toplumsal hafızaya sahip, yerel ve bölgesel dinamikleri ile kimlik kazanmış kentler oluşturmaktır.

Kentlerin geleceğinin yeniden kurgulanması sürecinde emeğın kenti Karabük’ün 100. yılında sosyal, ekonomik, kültürel, eğitim, çevre, kentleşme, sağlık, ulaşım, turizm konularında ulaşmak istediğı vizyonu ortaya koymak amacıyla Karabük Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde **05-06/06/2024** tarihlerinde Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Toplantı Salonu ve Karabük İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Toplantı Salonu’nda **"KARABÜK KENT VİZYONU 2037"** adlı çalıştay düzenlenmiştir. Çalıştay kapsamında tüm iç paydaşlar ve dış paydaşlar ile iletişime geçilmiştir. Çalıştayda cevabı aranan sorular: Nereye gitmek istiyoruz? Nasıl gidebiliriz? olmuştur. Cevaplar doğrultusunda Karabük’ün mevcut dinamiklerine dayalı gelişimlerinin ötesine geçilmesi amacıyla vizyon belirlenmesi gerçekleştirilecektir.

Karabük kent vizyonu belirlenirken kent kurgusu olarak insan odaklı kentsel gelişme, kentsel gelişmeye bağı kurumsal ve kültürel dönüşüm, yerel ekonominin canlandırılması, çevre ve kültür değerlerinin korunması, entegre altyapı ve üst yapı sistemi, bireysel sorumluluk ve ortak hesap verebilirlik kapsamında **"Önce Karabük" - "Ben Değil Biz"** düşüncelerine dayalı yerel yönetim - özel sektör - sivil toplum kuruluşları iş birliğinin etkin olduğu yönetim odaklı kalkınmış bir Karabük hedeflenmiştir.

Kent vizyonunun belirlenmesinde vizyonun gelecek odaklı, dinamik, esnek, toplumsal, iş birlikçi, uzlaşmacı, apolitik ve nitelik temelli olmasına özen gösterilecektir.

Karabük Kent Vizyonu 2037 Çalıştayı’nda;

- Aile ve Sosyal Hizmetler
- Basın ve Yayın
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik
- Çevre, Şehircilik, İklim Değişikliği, Afet ve Acil Durum
- Eğitim
- Ekonomi
- Gençlik ve Spor
- Kültür ve Turizm
- Sağlık
- Sivil Toplum Kuruluşları
- Tarım ve Orman
- Ulaşım

konuları ele alınmıştır.

05/06/2024 tarihinde Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Toplantı Salonu'nda iç paydaşlara yönelik düzenlenen oturuma Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu, Meclis Üyeleri, Meslek Komiteleri ve Görevli Personellerin katılımı sağlamıştır. Çalıştayın bu oturumunda iç paydaşlar kent vizyonuna ilişkin görüşlerini belirtmiştir. Oturum Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Kemal KARADENİZ başkanlığında ve Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı Prof. Dr. Taşkın DENİZ moderatörlüğünde gerçekleşmiştir.

06/06/2024 tarihinde Karabük İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda dış paydaşlara yönelik düzenlenen oturuma Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu, Meclis Üyeleri, Meslek Komiteleri, Karabük Valiliği, Karabük Milletvekilleri, Karabük Belediye Başkanlığı, Karabük Cumhuriyet Başsavcılığı, Karabük Üniversitesi Rektörlüğü, Karabük İl Garnizon Komutanlığı, Karabük İl Emniyet Müdürlüğü, İlçe Belediye Başkanlıkları, Valiliğe bağlı müdürlüklerin temsilcileri, STK'lar, basın temsilcileri katılım sağlamıştır. Çalıştayın bu oturumunda dış paydaşlar kent vizyonuna ilişkin görüşlerini belirtmiştir. Karabük Valisi Sayın Mustafa YAVUZ'un açılış konuşması ile başlayan oturum Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı Prof. Dr. Taşkın DENİZ moderatörlüğünde gerçekleşmiştir.

Karabük Kent Vizyonu 2037 Çalıştayı'nda ele alınan konulara ilişkin görüşler ve öneriler aşağıda sunulmuştur.

05.06.2024 TARİHLİ İÇ PAYDAŞ ÇALIŞTAYINDA İFADE EDİLEN GÖRÜŞLER VE ÖNERİLER

05.06.2024 tarihli iç paydaş çalıştayında paydaşlar tarafından dile getirilen görüş ve öneriler aşağıdaki şekildedir.

1) Karabük'ü yatırımcıların kazançlarını Karabük'te değil diğer illerde yatırıma dönüştürmesi, Karabük ekonomisi açısından gelişmenin önünde önemli bir engeldir. Bu durumun en önemli sebepleri;

- Bu konuda görüşmeler yaparak yatırımcıların gitmesine engel olabilecek şehrin hamisi / eşrafının bulunmaması,
- Hammadde ürünlerini katma değeri yüksek ürünlere dönüştürecek işletmelerin bulunmaması,
- Karabük'ün yatırım teşviklerinden istenilen ölçüde yararlanamaması ve bu nedenle yatırım teşviki bulunan illere kaymanın olması. Bu konuda Karabük'ü temsil noktasında bulunanların Ankara'da yatırım teşvikleri konusunda daha aktif olmaları böylece yatırımcıların önünün açılması gerekmektedir.

2) Karabük'te emekli nüfusun fazla olması, hane başı ortalama aylık kazanç miktarının düşük olmasına ve işletmelerin yatırım amacı ile harcamalarını il dışına yönlendirmesine bağlı olarak piyasada dolaşan likidite miktarının az olması. Bu sıkıntıyı aşmanın yollarından biri geçim ücreti haline gelen asgari ücretten daha fazla maaş ödemesi yapılması ve böylece hane harcamalarının artmasıdır.

3) Karabük'e yatırımcı gelmemesinin en önemli sebeplerinden biri, yatırımcılara orta ölçekli yatırım sahaları/ binaları bulamamasıdır. Bu sebeple orta ölçekli tesislerin bulunduğu sanayi bölgesi hazır hale getirmelidir.

4) Kamu, özel sektör, yerel yönetim ve STK iş birliğinin sürdürülebilir şekilde işlememesi sebebi ile girişimlerin yarıda kalması. Bu sorunun aşılması için paydaşlar arası iletişimin geliştirilmesi gerekmektedir.

5) Doğal turizm varlıkları ve olanakları sebebi ile Karabük'te spor turizmi ön plana çıkarılmalıdır.

6) Karabük'te "ben" değil "biz" odaklı iş birliklerinin oluşturulmaması sebebi işletmelerin aile işletmesi şeklinde kalması, ulusal ya da uluslararası düzeyde işletme birlikteliklerinin ya da iş birliklerinin gerçekleştirilmemesi Karabük ekonomisini dar alanda tutmaktadır.

7) Yenice'de Orman İhtisas Sanayi Bölgesi kurulmalıdır. Aksi takdirde hammadde satıp işlenmiş madde alan bir sanayi olarak kalacaktır.

06.06.2024 TARİHLİ DIŞ PAYDAŞ ÇALIŞTAYINDA İFADE EDİLEN GÖRÜŞLER VE ÖNERİLER

06.06.2024 tarihli diş paydaş çalıştayında paydaşlar tarafından dile getirilen görüş ve öneriler aşağıdaki Şekildedir.

1) Çalıştay Konusu: Aile ve Sosyal Hizmetler

- Karabük'ün 2023 yılı itibari toplam nüfusu 254000 olup toplam nüfusun % 75'i kentlerde, %25'i kırsalda yaşamaktadır. Toplam nüfusun yaklaşık %25'i yaőlı nüfustan oluőmaktadır. Bu sebeple yaőlı nüfusun ve özel gereksinime ihtiyaç duyan vatandaşlarımızın kent planlaması kapsamında konfor alanlarının artırılması, yaőlı bakımevi ve özel öğretim merkezi sayısının çoğaltılması sağlanmalıdır.

2) Çalıştay Konusu: Basın ve Yayın

- Karabük güçlü bir yerel basına sahiptir. Bu basın gücünün 2037 vizyonunda yapılacak çalıőmalara doğrudan olumlu katkılar sağlayacağı aşikardır. Yerel basın başta tanıtım ve pazarlama olmak üzere halkın doğru ve güvenilir bilgilendirilmesinde aktif rol oynamalıdır.

3) Çalıştay Konusu: Çevre, Şehircilik, İklim Değişikliği, Afet ve Acil Durum

- Yaőanabilir iller sıralamasında 20. sırada bulunan Karabük öncelikle fonksiyonel açından nasıl bir Őehir olduğuna ve 2037 yılında nasıl bir Őehir olacağına karar vermelidir. Karabük sanayi Őehri midir? Turizm Őehri midir? Öğrenci Őehri midir?. Bu soruyu cevaplayabilme ve 2037 yılı vizyonu kapsamında nasıl sürdürülebilir kılınacağı konusunda ilgili paydaşlar bir araya gelerek istişare etmeli ve Őehri bu yönde yeniden planlamalıdır. Aksi takdirde alt yapıdan üst yapı olanaklarına, sosyal ve kültürel sorunlardan ekonomik sıkıntılara pek çok aksilikler ile karőılaőabilir.
- Kent planlamaları kapsamında yeni imar alanlarının açılması esnasında mutlaka geniő yüz ölçüme sahip, alt yapı ve üst yapı sorunu yaőamayacak sanayi alanlarının ayrılması sağlanmalıdır. Bu durum yerli ve yabancı yatırımların Karabük'e çekilmesinde, teknoloji transferinin sağlanmasında, istihdamın artırılmasında ve refah düzeyinin yükselmesinde etkili olacaktır.
- Akıllı kentler ve kent güvenliği, yeşil ve sürdürülebilir kentler, sosyal kentler, tercih edilebilir kentler, yaya dostu kentler kapsamında Karabük'ün alt yapı ve üst yapı olanaklarının entegre hale getirilerek konforlu yaőamı önceleyen bir kent imajının oluşturulması sağlanmalıdır. Bu kapsamda bisiklet yollarının artırılması ve işlevselleőtirilmesi, kent yönetimi ve stk'larda kadınların daha etkin görev alması ve bu durumun desteklenmesi sağlanmalıdır. Katılımcı yerel yönetim anlayıőı ile Karabük'ün yönetilmesi konusunda tüm ilgili paydaőlarla etkileőime geçilmesi önem taşımaktadır.

- Karabük kent merkezinde yer alan demiryolunun kent merkezi dışına taşınması, Karabük kent planlaması açısından yerel yönetimin imar çalışmalarını rahatlatacaktır.
- İklim değişikliğinin bir tehdit olarak algılanması devletleri önlemler almaya zorunlu kılmaktadır. Bu durum daha planlı ve geçmişe nazaran kapalı ekonomik süreçlerin şekillenmesine neden olmaktadır. İklim değişikliği etkilerinin hissedildiği Türkiye’de de sıra dışı hava olaylarının görülmesi, sayısı ve şiddetinin artması gibi durumlar Karabük ilinde kendisini göstermektedir. İlbahar ve sonbahar yağış miktarlarının azalması, yaz sıcaklığı ortalamasının yükselmesi gibi gelişmeler bir taraftan özellikle kırsal alanlarda yaz mevsiminde su sıkıntısının yaşanmasına neden olurken diğer taraftan sel, heyelan ve orman yangını gibi afetlerin sayısı ve şiddetinde artışa yol açmaktadır. Ayrıca bir deprem ülkesi olan Türkiye’nin genelinde olduğu üzere Karabük’te de kentsel dönüşümün hızla tamamlanarak depreme hazırlanılması mutlak önem taşımaktadır. Kentsel dönüşüm amacı ile rezerv alanların belirlenmesi konusunda yerel yönetimler daha aktif olmalıdır. Bu konuda Karabük Üniversitesi bünyesindeki Riskli Yapı Analiz biriminden destek alınmalıdır. İlgili paydaşlar özellikle alt yapıda tahribata sebep olan bu tür gelişmelere karşı gerekli önlemleri almalıdır. Bu durum etkin bir doğal afet ve kriz yönetiminin oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır.
- Sıfır Atık Projesi kapsamında Karabük’te geri dönüşüm tesislerinin güçlendirilmesi ve yerel yönetimler tarafından bu konularda yatırımların gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır. Aksi takdirde açık depolama sahaları ve çürüf alanları Karabük’ün çevre, iklim değişikliği, sağlık konularında olumsuz imaja sahip olmasına neden olacaktır.
- Karbon ayak izinin azaltılmasına yönelik olarak yerel yönetimler tarafından önlemler alınmalıdır. İl sınırları içerisinde üretilebilecek ürünlerin üretilmesi sağlanarak bu ürünlerin taşınması esnasında doğal karbon salınımı azaltılmalıdır.
- Karabük’ün en önemli özelliklerinden biri güvenli ve huzurlu bir il olmasıdır. Bu durum ekonomik yatırımlardan turizme, öğrenci tercihlerinden yaşanılabilir kent olma gibi pek çok özelliği doğrudan etkilemektedir. Bu sebeple ilgili paydaşlar (valilik, emniyet müdürlüğü, jandarma komutanlığı) istişare içerisinde hareket etmeyi sürdürmelidir.
- Etkili bir kent kimliği oluşturulması konusunda zaman kaybetmeden adımlar atılmalıdır. Tanıtımdan pazarlamaya tüm süreçler bütün paydaşlar tarafından internet ve sosyal ağlar ortamlarında paylaşılmalıdır.
- Karabük’te Karabük’e ait markalar yaratılmalıdır. Markalaşmanın önem taşıdığı bir yüzyılda markalara sahip bir kent aynı zamanda etkin kent kimliğine de sahip olmaktadır.
- Karabük’ün kültürel hafızalarını ifade eden Karabüklü vatandaşlarımızın isimlerini ve hatıralarını yaşatmak amacı ile başta okullarımız olmak üzere sosyal tesislere isimlerinin verilmesi kent kimliği ve kent imajı açısından önem taşımaktadır.
- Karabükspor’un tekrar güçlendirilmesi, Karabük’ün tanıtımında önemli rol oynayacaktır.
- Karabük’ün en önemli sorunlarının başında ilin tanıtım ve pazarlama konusundaki zayıflığı gelmektedir. Hangi sektör olursa olsun ilgili tüm paydaşlar bir araya gelerek bu konuda ortak bir strateji belirlemeli ve uygulamalıdır. Yerel basının söz konusu çalışmaları ulusal ve uluslararası basına taşınması mutlak önem taşımaktadır.

4) Çalıştay Konusu: Eğitim

- Karabük 2023 yılı itibari ile yaklaşık 45000 üniversite ve 37000 milli eğitim olmak üzere 82000 öğrencisi ile bir eğitim ve öğrenci şehridir. 100. yıla hazırlık amacı ile yapılacak çalışmalarda kilit rol oynayacak unsurların başında bir eğitim kenti olarak Karabük'te mesleki eğitimin ortaöğretim (meslek liseleri), yükseköğretim ve yaygın öğretim düzeylerinde çağdaş bir formda yapılandırılması ve çeşitlendirilmesi gelmektedir. Bu sebeple istihdamın artırılmasından nitelikli ara eleman sıkıntısının karşılanmasına kadar pek çok konuda olumlu etki yaratacak meslek liseleri güçlendirilmelidir.
- Üniversite tarafından öğrencilerden istenen staj sürecinin başta KARDEMİR olmak üzere ildeki sanayi işletmelerinde tamamlanması sağlanmalıdır. Bu yolla nitelikli ara eleman istihdamında yaşanan soruna kısmen de olsa çözüm sağlanacaktır.
- KARDEMİR - Karabük üniversitesi arasında imzalanacak bir protokol ile Karabük Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'nde öğrenim gören başarılı öğrencilere burs ve staj yapma olanağının sağlanması hem kent imajı hem de nitelikli istihdam konusunda Karabük'e katkı sağlayacaktır.
- Karabük'ün eğitim kenti imajını güçlendirmek amacı ile mutlaka eğitimde marka değerler (okullar) yaratmalıdır. Bunun için okul sayısı, öğretmen - öğrenci - veli hazır bulunuşluk düzeyi oldukça yüksek düzeyde olan Karabük'te eğitimde başarı sürdürülebilir kılınmalıdır.
- Bir taraftan Karabük'e yönelik öğrenci akışında sürekliliği sağlamak diğer taraftan Karabük ekonomisinin ihtiyaç duyduğu ara eleman sıkıntısına çözüm olması amacı ile Karabük Üniversitesi bünyesinde yeni akademik birimlerin ve bölümlerin açılmasına önem verilmelidir.
- Karabük'te sanayi - üniversite iş birliği kapsamında ele alınacak bir konu olan ve eksikliği hissedilen husus, AR-GE ve TASARIM merkezleri eksikliğidir. Katma değer ürünlerin ortaya çıkması, tescillenmesi ve geliştirilmesi açısından önem taşıyan merkez sayılarının artırılması gerekmektedir. Robot temelli üretimi temsil eden ve dijitalleşmenin ön planda olduğu Sanayi 4.0'ın yaşandığı bir dünyada, Karabük'te faaliyet gösteren firmaların en kısa sürede gerekli alt yapı çalışmalarını tamamlayarak katma değer yaratacak inovatif ürünlerin (savunma sanayi ürünleri, yazılım cipleri, diş implantı gibi) üretimi konusunda rakipleri ile yarışacak düzeye gelmelidir. Bunu gerçekleştirirken Karabük'te yaşayan halkın da toplumsal dönüşümünü sağlayacak sosyal önlemler de almalıdır.
- İl milli eğitim müdürlüğü öncülüğünde Karabük'te öğrencilerin proje üretimi ve yazımı konusunda yetiştirilmesi gelecek açısından önem taşımaktadır. Bu sayede her ölçekte ve bütçede projeler üreterek ve yazarak Karabük'e fon akışını sağlanacaktır.
- Karabük'ün 100. Yılı'nı tüm Karabük halkı olarak kutlamak amacı ile il milli eğitim müdürlüğü öncülüğünde okullarda "100. Yıla Mektup" konulu kompozisyon yarışması düzenlenebilir. Böylece çocukların ve gençlerin 100. yılda nasıl bir Karabük görmek istedikleri konusunda bilgiler toplanmış olunur. Söz konusu bilgiler kent vizyonu oluşturmada öncülük edecektir.

5) Çalıştay Konusu: Ekonomi

- Karabük, İSO verilerine göre ilk 500'te 3 ve ikinci 500'te 3 olmak üzere 6 işletmeye sahiptir. Gelişmişlik indeksinde 2. Grupta yer alan Karabük iller sıralamasında 22. sırada yer almaktadır. Teşvik sıralamasında da 2. Grupta bulunan Karabük'te, il ekonomisinin öncüsü durumundaki KARDEMİR sayesinde ihracat ve ithalat miktarları her yıl değişmektedir. 2023 yılı itibari ile Karabük ili toplam ihracat miktarı yaklaşık 280 milyon \$ iken toplam ithalat miktarı ise 1 milyar \$'ın üzerindedir. İthalat miktarının yüksek olmasında KARDEMİR'in etkisi çok fazladır. Karabük ve Safranbolu ticaret ve sanayi odalarına kayıtlı toplam 2482, esnaf ve sanatkârlar odasına ise kayıtlı 9093 üye bulunmaktadır. Tüm bu veriler göz önüne alınarak hazırlanacak ekonomik planlamalar, 100. yıla doğru yapılacak faaliyetlerde daha başarılı olunmasını sağlayacaktır.
- Başta KARDEMİR olmak üzere tüm demir-çelik sektörü üyeleri karbon ayak izi oranlarını düşürerek Yeşil Mutabakat Anlaşması'na hazır hale gelmek amacı ile gerekli önlemleri almalıdır.
- Uluslararası düzeyde değerlendirildiğinde Türkiye'nin çevresinde (Balkanlar, Ukrayna, Kafkasya, Orta Doğu, Doğu Akdeniz) yaşanan ya da yaşanabilecek çatışma, savaş, ekonomik krizler gibi çok yönlü gelişmeler Türkiye'yi yani Karabük'ü de mutlaka etkileyecektir. Bu sebeple Karabük ekonomisi en kısa sürede tek merkezli (demir-çelik sektörü) olmanın yarattığı kırılgan bir ekonomik yapıdan, çok merkezli (demir-çelik, orman, turizm, lojistik) güçlü bir ekonomik yapıya dönüştürülmelidir.
- Merkezi hükümet tarafından Karabük ile ilgili yapılacak ya da gündeme alınacak projelerin takip edilmesi konusunda başta valilik olmak üzere milletvekilleri aracılığı ile bir lobi oluşturulması sağlanmalıdır.
- Karabük ekonomisini tehdit edecek sorunların başında Karabük ekonomisinin orta ve orta altı sanayiye dayalı bir ekonomik yapıya sahip olması gelmektedir. Katma değeri yüksek ürünler üretilmemesi buna karşın hammadde temelli yarı mamul ürünlerin üretilmesi, rekabet edebilir yapıdan uzak kalınmasına ve ekonomik sıkıntılardan anında olumsuz etkilenilmesine yol açmaktadır. Bu sebeple orta üstü ve yüksek sanayiye dayalı katma değerli ürünler üreten ve ekonomik sektörel çeşitliğe sahip bir Karabük oluşturmalıdır. Bu konuda emek-yoğun alandan çekilerek teknoloji-yoğun alanda faaliyet gösteren ve yüksek teknoloji gerektiren katma değeri fazla ürünlerin üretimini gerçekleştiren bir KARDEMİR, yeşil dönüşüme uyumlu ve geleceği bünyesinde barındırabilecek bir Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi, faal ve etili bir Teknopark, çeşitli alanlarda hizmet verebilen AR-GE merkezleri ile Filyos Limanı'na ulaşımın sağlanması Karabük'ün geleceği açısından mutlak önem taşımaktadır. Unutulmamalıdır ki Ankara merkezli olmak üzere İç Anadolu Bölgesi sanayisini dünyaya açabilecek demiryolu bağlantılı liman Filyos Limanı'dır. Bu noktada İç Anadolu Bölgesi'nden çıkan ürünlerin liman öncesindeki tüm lojistik işlemlerinin yapılabileceği yer ise Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi'dir.

- Karabük'ün bir diğer sorunu göç olayıdır. Kırsal alanlardan il merkezine yapılan iç göç, il merkezinden diğer illere verilen dış göç nüfus hareketliliği kapsamında sorunlara yol açmaktadır. Kırsal alanların boşalması özellikle tarım ve hayvancılığın gerilemesine yol açarken ve kış mevsiminde köylerin boşalmasına neden olurken eğitim düzeyi yüksek genç nüfusun diğer illere göç etmesi beyin göçü kapsamında ilin geleceği açısından olumsuzluk etkilere sebep olmaktadır. İç göçün önlenmesi amacı ile her ilçede o ilçeye ait doğal ve kültürel unsurlara dayalı iş olanaklarının geliştirilmesi sağlanmalıdır. Örneğin Eflani'de mermer ocakları, Yenice'de ve Ovacuma'da orman ürünleri, Karabük merkezde çelik konstrüksiyon üretimi gibi yerel istihdam alanları gençlere yönelik iş olanaklarına dönüştürülebilir.

6) Çalıştay Konusu: Gençlik ve Spor

- Karabük'te sosyal yaşantının hareketliliği konusunda mekân ve işletme yetersizliği özellikle turistler ve öğrenciler açısından eleştirilere sebep olmaktadır. Bu konuda en avantajlı Safranbolu olmasına karşın bu kentte dahi yetersizlik gündeme getirilmelidir. Yerel yönetimler ilgili paydaşlar ile bir araya gelerek bu konudaki eleştirilere yönelik çözümler üretmelidir.
- Karabük'ün yükseköğretim konusundaki avantajlarından biri yurt alt yapısının yeterli düzeyde olmasıdır. Karabük'te yurt sayısı ve sunulan olanaklar, Türkiye'de örnek gösterilecek durumdadır. Bu özelliğin sürdürülebilir kılınması için ilgili paydaşlar öğrenci projeksiyonlarını göz önüne alarak planlamalar yapmalıdır.

7) Çalıştay Konusu: Kültür ve Turizm

- UNESCO Dünya Miras Listesi'ne kayıtlı Safranbolu gerek Türkiye'nin gerekse de dünyanın en önemli destinasyonlarından biridir. Eskipazar'da keşfedilen Hadrianapolis Antikkenti, değeri her geçen gün artan bir kültürel miras unsuru olarak Karabük'e sosyo-kültürel ve ekonomik katkı sağlamaktadır. Avrupa'nın 100 sıcak notası içerisinde yer alan Yenice Ormanları, Türkiye'nin en önemli rezerv alanlarından biri durumundadır. Tüm bu değerler göz önüne alındığında Karabük doğal ve kültürel miras unsurları ile Türkiye'nin önemli turizm destinasyonlarından biri olma potansiyeline sahiptir.
- Karabük, coğrafi konumu sebebi ile 4 mevsimin belirgin yaşanabildiği bir ildir. Söz konusu mevsim çeşitliliği başta turizm olmak üzere ilgili ekonomik sektörlerinin gelişimi açısından pozitif yönde değerlendirmelidir. Bu açıdan ele alındığında Safranbolu özelinde alt yapı ve üst yapı olanakları turizm açısından yeterli hale getirilmelidir. Taşıma kapasitesinin artırılması öncelikle konaklama süresinin artmasında da etkili olacaktır.
- Doğal turizm varlıklarının aktifleştirilmesi başta kamping, yürüyüş rotaları ve off-road yarışları olmak üzere pek çok doğa aktivitesinde Karabük'ü bir cazibe merkezine dönüştürecektir. Turizm çeşitliliğinin artırılması konusunda Safranbolu'nun kazandığı "slow city" unvanının tanıtım ve pazarlama unsuru olarak kullanılması sağlanmalıdır.

- Karabük sahip olduğu doğal varlıklar, alt yapı ve üst yapı olanakları ile yerelden ulusal ve uluslararası düzeye her alanda sportif faaliyetlere ev sahipliği yapabilecek ve böylece spor turizmi açısından Türkiye'nin en önemli destinasyonlarından biri olma potansiyeline sahiptir.
- Başta Safranbolu olmak üzere Karabük'ün doğal ve kültürel mimari varlıklarını ön plana çıkaracak şekilde kentin bir film ya da dizi platosuna dönüştürülmesi için adımlar atılmalı, destekler verilmelidir.
- Safranbolu'da konaklama sayısının artırılmasında Amasra ile sağlanacak iş birliği ve entegrasyon olumlu katkı sağlayacaktır. Son olarak başta Safranbolu olmak üzere il genelinde yatak sayısının artırılması, alt yapı ve sütün yapı olanaklarının güçlendirilmesi, ara eleman sıkıntısının giderilmesi ve turizme bütüncül bir bakış açısı ile ele alınması sağlanmalıdır.
- Karabük'te milli park ve koruma alanlarının aktifleştirilmesi ve yenilerinin eklenmesi kent imajı ve kent kimliği kapsamında Karabük'ün tanıtımına katkı sağlayacaktır.
- Endüstriyel miras ve endüstriyel miras turizmi kapsamında KARDEMİR içerisinde oluşturulacak bir hat ile 1 lokomotif ve 1 vagon eşliğinde turistler KARDEMİR'de gezdirilebilir.
- Karabük tescilli tarihi yapı açısından çok zengindir. Tescilli tarihi yapı sayısı 2389 olup bu yapıların çoğunun restorasyonları yapılmıştır. Geri kalanların da restorasyonları yapılarak turizme kazandırılmalıdır.

8) Çalıştay Konusu: Sağlık

* Karabük'te Diş Hekimliği Fakültesi'ne bağlı diş hastanesi ve Tıp Fakültesi'ne bağlı hastane açılması hem sağlık turizmi hem de sağlık hizmetleri konusunda kent imajı kapsamında Karabük'ün geleceğine olumlu katkı sağlayacaktır.

9) Çalıştay Konusu: Sivil Toplum Kuruluşları

* Karabük'te 2023 yılı itibari ile 668 sivil toplum kuruluşu faaliyet göstermektedir. Söz konusu STK'lara üye sayısı 47000 olup il nüfusunun yaklaşık %20'sini oluşturmaktadır. Sivil toplumun oluşması ve güçlenmesi konusunda halkın STK'lara üyeliği desteklenmelidir. STK'larda gençler ve kadınlar daha aktif görevler almalıdır.

10) Çalıştay Konusu: Tarım ve Orman

* Türkiye'de en fazla ormana ve orman ürünü üretimine sahip olmasına karşın Karabük'te ormana dayalı sanayi istendik düzeyde gelişim sağlamamıştır. Bu sebeple hammadde üretimine dayalı katma değeri düşük orman ürünleri yerine katma değeri yüksek orman ürünlerine dayalı sanayinin geliştirilmesi hatta sanayi bölgesinin kurulması (Yenice Orman İhtisas Sanayi Bölgesi) sağlanmalıdır. Bu durum istihdamda olumlu katkı sağlayacaktır.

11) Çalıştay Konusu: Ulaşım

- Karabük'ün en güçlü yönü ulaşım açısından kavşak noktasında yer almasıdır. Bir taraftan Türkiye'nin iki önemli metropolü durumunda olan İstanbul ve Ankara otobanına, diğer taraftan Marmara Bölgesi'ni Orta Karadeniz Bölümü üzerinden Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu'ya bağlantıyı sağlayan Samsun yoluna, Kastamonu ve Çaycuma havalimanlarına, deniz turizmi açısından Amasra ve ekonomik açıdan Filyos limanlarına yakınlığı, demiryolu ulaşımına sahip olması başta lojistik olmak üzere ekonomik sirkülasyonda Karabük'e avantaj sağlamaktadır. Bu açıdan ele alındığında Karabük'ün geleceğine yön verecek en önemli unsur, belirtilen ulaşım çeşitliliğini aktif kılacak şekilde Karabük'ün Eskipazar Organize Sanayi Bölgesi bünyesinde bir lojistik üsse sahip olmasına yönelik adımların atılarak gerek bölgenin gerekse de Türkiye'nin en önemli lojistik merkezlerinden birine dönüştürülmesidir. Bu konuda gerek ticaret ve sanayi odası gerekse de mülki idare ve milletvekilleri aracılığı ile çalışmalar sonuç elde edilene dek sürdürülmelidir.
- Karabük, İstanbul ve Ankara metropollerine yakınlığını ekonomik gelişmişlik açısından mutlaka kullanmalıdır. Türkiye'de sanayileşmenin ve nüfus miktarının bu iki metropolün çeperinde yoğunlaştığı göz önüne alındığında gerek ulaşım avantajını gerekse de başta demir-çelik sektörü olmak üzere sanayi ve turizm olanaklarını yatırım ve finansal giriş açılarından daha da işlevsel hale getirmelidir.
- Karabük coğrafi konumu sebebi ile Batı Karadeniz Bölümü'nün ve yakın çevresinin merkezi durumundadır. Sahada yer alan illere ortalama 2 saat mesafededir. Bu avantajını kullanarak çevre iller ile ekonomik entegrasyon sağlamalıdır. Çevre illerin ekonomik artılarından yararlanarak Karabük ekonomisi çeşitlendirebilir ve katma değer yaratılabilir.
- Karabük'ü Filyos Limanı'na bağlayacak Karabük - Zonguldak ve Karabük'ü Bartın Limanı'na bağlayacak Karabük - Bartın çevre yolları Karabük ekonomisini geleceğe taşıyacak hayati değere sahip olmaları sebebi ile mutlaka inşa edilmelidir. Söz konusu çevre yolları aynı zamanda Eskipazar OSB ve Lojistik Üstü'ne dayalı Karabük'e yönelik tır ve kamyon akışını da rahatlatacaktır.

SONUÇ

“Değişmeyen tek şey değişimdir” düşüncesi ile hareket edildiğinde Karabük’ün geleceğini şekillendirebilmek için öncelikle dünyada yaşanan değişimleri iyi okumak, analiz etmek ve çözüm önerileri geliştirmek zorundayız. Bu kapsamda yukarıda belirtilen tüm durumların ve gelişmelerin 2037 vizyonu kapsamında nedenlerinin, sonuçlarının ve çözüm önerilerinin istişare edilerek çözümlenmesinde ve tüm süreçlerin yönetiminde ilgili tüm paydaşların **“ÖNCE KARABÜK”** düşüncesi ile bir araya gelmesi ve **“BİZ”** inancı ile hareket etmesi mutlak önem taşımaktadır. Bu durum Karabük’te birlikte çalışma kültürünün doğması ve sürdürülebilir kılınması açısından değer taşımaktadır. Emegın ve demirin başkenti Karabük’ü ifade eden **“KARABÜK RUHU”** nu tekrar diriltmek için her ilgili paydaş sorumluluk almaktan çekinmemelidir.